

Закон України

Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України та Закону України «Про електронні комунікації» щодо підвищення ефективності досудового розслідування «за гарячими слідами» та протидії кібератакам

Верховна Рада України постановляє:

1. Внести до Кримінального процесуального кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., №№ 9—13, ст. 88) такі зміни:

1. У статті 71:

частину першу після слів «надавати консультації» доповнити словами «пояснення, довідки»;

частину четверту доповнити пунктом 8 такого змісту:

«8) надавати довідки з питань, що належать до сфери його знань, у випадках, передбачених частиною третьою статті 245¹ цього Кодексу».

2. У статті 99:

у пункті 1 частини другої слова «(у тому числі електронні)» замінити словами «(у тому числі комп'ютерні дані)»;

частину четверту після слів «копії інформації» доповнити словами «(у тому числі комп'ютерних даних)», а слова «телекомунікаційних систем», інформаційно-телекомунікаційних систем» замінити словами «електронних комунікаційних систем, інформаційно-комунікаційних систем, комп'ютерних систем».

3. Пункт 3 частини третьої статті 104 після абзацу другого доповнити новим абзацом такого змісту:

«виготовлені дублікати документів, а також копії інформації, у тому числі комп'ютерних даних, та способи їх ідентифікації».

У зв'язку з цим абзаци третій і четвертий вважати абзацами четвертим і п'ятим.

4. У пункті 4 частини другої статті 105 слова «носії комп'ютерної інформації» замінити словами «носії комп'ютерних даних».

5. Частина шоста статті 110 доповнити абзацом другим такого змісту:

«У разі необхідності постановою слідчого, прокурора виготовляється в електронній формі з використанням кваліфікованого електронного підпису службової особи, яка прийняла відповідне процесуальне рішення, або створюється з використанням інформаційно-телекомунікаційної системи досудового розслідування відповідно до статті 106¹ цього Кодексу».

6. Пункт 4 частини першої статті 118 доповнити словами «виготовленням дублікатів і копій документів».

7. В абзаци другому частини першої статті 159 слова «електронних інформаційних систем або їх частин» замінити словами «електронних інформаційних систем, комп'ютерних систем або їх частин», а слова «електронних інформаційних систем або їх частин», а слова «електронних інформаційних систем, комп'ютерних систем або їх частин».

8. У частині другій статті 168:

абзаци другий і третій після слів «електронних інформаційних систем» доповнити словами «комп'ютерних систем»; абзаци четвертий викласти в такій редакції:

«У разі необхідності слідчий чи прокурор виготовляє за допомогою технічних, програмно-технічних засобів, апаратно-програмних комплексів копії інформації, що містяться в інформаційних (автоматизованих) системах, електронних комунікаційних системах, інформаційно-комунікаційних системах, комп'ютерних системах, їх невід'ємних частинах. Копіювання такої інформації здійснюється із залученням спеціаліста; доповнити абзацами п'ятим і шостим такого змісту:

«На вимогу володільця особа, яка здійснює тимчасове вилучення комп'ютерних систем або їх частин, залишає йому копії інформації з таких комп'ютерних систем або їх частин (за наявності технічної можливості здійснення копіювання) з використанням матеріальних носіїв володільця комп'ютерних систем або їх частин. Копії інформації з комп'ютерних систем або їх частин, які вилучаються, виготовляються з використанням технічних засобів, програмно-технічних засобів, апаратно-програмних комплексів володільця із залученням спеціаліста.

Для абзацу п'ятого цієї частини не поширюється на випадки, якщо об'єкт інформації заборонено законом. Для абзацу п'ятого цієї частини поширюється на інформацію з обмеженим доступом у частині, що не суперечить встановленому законодавством порядку об'їгу та захисту такої інформації».

9. У статті 170:

частину третю після абзацу першого доповнити новим абзацом такого змісту:

«Арешт на комп'ютерні системи чи їх частини накладається лише у випадках, якщо вони отримані внаслідок винищення кримінального правопорушення або є засобом чи знаряддям його винищення, або зберегли на собі сліди кримінального правопорушення, або у випадках, передбачених пунктами 2, 3, 4 частини другої цієї статті, або якщо їх надання разом з інформацією, що на них міститься, є необхідною умовою проведення експертного дослідження, а також якщо доступ до комп'ютерних систем чи їх частин обмежується їх власником, володільцем або утримувачем чи пов'язаний з подоланням системи логічного захисту».

У зв'язку з цим абзаци другий і третій вважати відповідно абзацами третім і четвертим;

абзаци перший частини десятої після слів «корпоративні права» доповнити словами «віртуальні активи».

10. У частині шостій статті 236:

після слова «речей» доповнити словами «долати системи логічного захисту», а після слів «відмовляється їх відкрити» доповнити словами «чи зняти (деактивувати) системи логічного захисту»; доповнити абзацами другим і третім такого змісту:

«Якщо під час обшуку слідчий, прокурор виявив доступ чи можливість доступу до комп'ютерних систем або їх частин, мобільних терміналів систем зв'язку, для виявлення яких не надано дозвіл на проведення обшуку, але щодо яких є достатні підстави вважати, що інформація, що на них міститься, має значення для встановлення обставин у кримінальному провадженні, прокурор, слідчий має право здійснити пошук, виявлення та фіксацію комп'ютерних даних, що на них містяться, на місці проведення обшуку.

Особи, які володіють інформацією про зміст комп'ютерних даних та особливості функціонування комп'ютерних систем або їх частин, мобільних терміналів систем зв'язку, можуть повідомити про це слідчого, прокурора під час здійснення обшуку, відомості про це вносяться до протоколу обшуку».

11. У статті 237:

у частині першій слова «речей та документів» замінити словами «речей, документів та комп'ютерних даних»;

частину другу доповнити абзацом другим такого змісту: «Огляд комп'ютерних даних проводиться слідчим, прокурором шляхом відображення у протокол огляду інформації, яку вони містять, у формі, придатній для сприйняття їх змісту (за допомогою електронних засобів, фотозйомки, відеозапису, зйомки та/або відеозапису екрана тощо або у паперовій формі)».

12. Главу 20 доповнити статтею 245¹ такого змісту:

«Стаття 245¹. Зняття показань технічних приладів та технічних засобів, що мають функції фото-, кінозйомки, відеозапису, чи засобів фото-, кінозйомки, відеозапису

1. Зняття показань технічних приладів та технічних засобів, що мають функції фото-, кінозйомки, відеозапису, чи засобів фото-, кінозйомки, відеозапису полягає в одержанні слідчим, прокурором від особи, яка є власником або володільцем відповідних приладів або засобів, необхідних для з'ясування обставин, що мають значення для кримінального провадження, копій фото- або кінозйомки, відеозапису, здійснених у публічно доступних місцях, у тому числі в автоматичному режимі, за виключенням місць, що відносяться до приватних помешкань осіб.

2. Зняття показань технічних приладів та технічних засобів, що мають функції фото-, кінозйомки, відеозапису, чи засобів фото-, кінозйомки, відеозапису здійснюється на підставі постанови слідчого, прокурора та, за необхідності, за участю спеціаліста.

3. Для здійснення зняття показань технічних приладів та технічних засобів, що мають функції фото-, кінозйомки, відеозапису, чи засобів фото-, кінозйомки, відеозапису особи, яка є власником або володільцем відповідних приладів або засобів, пред'являється постановою слідчого, прокурора.

4. Постанова слідчого, прокурора про зняття показань технічних приладів та технічних засобів, що мають функції фото-, кінозйомки, відеозапису, чи засобів фото-, кінозйомки, відеозапису повинна містити:

1) найменування кримінального провадження та його реєстраційний номер;

2) відомості про власника або володільця відповідних приладів або засобів;

3) період часу, за який має бути здійснено зняття показань технічних приладів та технічних засобів, що мають функції фото-, кінозйомки, відеозапису, чи засобів фото-, кінозйомки, відеозапису.

5. Зняття показань технічних приладів та технічних засобів, що мають функції фото-, кінозйомки, відеозапису, чи засобів фото-, кінозйомки, відеозапису здійснюється у присутності слідчого, прокурора шляхом самостійного копіювання особою, яка є власником або володільцем відповідних приладів та засобів, або копіювання такою особою за участю спеціаліста відповідних записів на носії, які надаються слідчим, прокурором. Надання таких копій на носіях, особі, яка є власником або володільцем відповідних приладів та засобів, здійснюється за бажанням такої особи.

6. Про здійснення зняття показань технічних приладів та технічних засобів, що мають функції фото-, кінозйомки, відеозапису, чи засобів фото-, кінозйомки, відеозапису складається протокол згідно з вимогами цього Кодексу».

13. У пункті 8 частини другої та пункті 4 частини четвертої статті 248 слова «телекомунікаційну мережу, кінець обладнання» замінити словами «електронну комунікаційну мережу, кінець (термінальне) обладнання».

14. У пункті 3 частини четвертої статті 258 слова «транспортні телекомунікаційні мережі» замінити словами «електронних комунікаційних мереж».

15. У статті 263:

у назві слова «транспортних телекомунікаційних мереж» замінити словами «електронних комунікаційних мереж»; частину першу викласти в такій редакції:

«1. Зняття інформації з електронних комунікаційних мереж (комплекс технічних засобів електронних комунікацій та споруд, призначених для надання електронних комунікаційних послуг) є різновидом втручання у приватне спілкування, що проводиться без відома осіб, які використовують засоби електронних комунікацій (телекомунікацій) для передавання інформації, на підставі ухвали слідчого судді, якщо під час його проведення можливо встановити обставини, які мають значення для кримінального провадження»;

у частині другій слова «транспортну телекомунікаційну мережу, кінець обладнання» замінити словами «електронну комунікаційну мережу, кінець (термінальне) обладнання»;

у частині третій слова «транспортних телекомунікаційних мереж» замінити словами «електронних комунікаційних мереж»;

у частині четвертій слова «транспортних телекомунікаційних мереж» замінити словами «електронних комунікаційних мереж», а слова «операторів телекомунікаційного зв'язку» — словами «операторів електронних комунікацій».

16. У статті 265:

у назві слова «телекомунікаційних мереж» замінити словами «електронних комунікаційних мереж»;

у частині першій слова «транспортні телекомунікаційні мережі» замінити словами «електронні комунікаційні мережі»;

у частині другій слова «та зобов'язана забезпечити» замінити словами «у спосіб, що забезпечує»;

17. Частина другу і третю статті 266 викласти в такій редакції:

«2. Носії інформації, на яких зафіксовані відомості, отримані в результаті проведення зазначених негласних слідчих (розшукових) дій, повинні зберігатися у стані, придатному для їх дослідження, до набрання законної сили вироком суду.

3. Носії інформації, на яких зафіксовані відомості, отримані в результаті проведення зазначених негласних слідчих (розшукових) дій, можуть бути предметом дослідження відповідних спеціалістів або експертів у порядку, передбаченому цим Кодексом».

18. У статті 268:

у назві слова «радіоелектронного засобу» замінити словами «радіообладнання (радіоелектронного засобу)»; частину першу викласти в такій редакції:

«1. Установлення місцезнаходження радіообладнання (радіоелектронного засобу) є негласною слідчою (розшуковою) дією, що полягає у застосуванні технічних засобів для отримання від мережевої інфраструктури або мобільного кінецьового (термінального) обладнання відомостей про місцезнаходження мобільного кінецьового (термінального) обладнання (точки його підключення до мережі), а в мережі фіксованого зв'язку — даних про фізичну адресу кінецьового пункту мережі, без розкриття змісту повідомлення, що передаються, якщо в результаті проведення такої негласної слідчої (розшукової) дії можливо встановити обставини, які мають значення для кримінального провадження»;

у частині другій слова «радіоелектронного засобу» замінити словами «радіообладнання (радіоелектронного засобу)»;

у частині третій слова «радіоелектронного засобу» замінити словами «радіообладнання (радіоелектронного засобу)», а слова «транспортну телекомунікаційну мережу, кінець обладнання» — словами «електронну комунікаційну мережу, кінець (термінальне) обладнання»;

у частині четвертій слова «радіоелектронного засобу» замінити словами «радіообладнання (радіоелектронного засобу)»; доповнити частинною п'ятою такого змісту:

«5. Не потребує дозволу слідчого судді установлення місцезнаходження радіообладнання (радіоелектронного засобу) за заявою його власника».

19. Стаття 615 доповнити частинами сьомою і восьмою такого змісту:

«7. Строк письмового повідомлення про підозру затриманій особі, визначений частиною другою статті 278 цього Кодексу, з урахуванням обставин, передбачених цією статтею, продовжується до місцедати двох годин з моменту її затримання. У разі якщо особи не вручено повідомлення про підозру упродовж місцедати двох годин з моменту її затримання, така особа підлягає негайному звільненню.

8. У кримінальних провадженнях, в яких жодній особі не було повідомлено про підозру на дату введення в Україні або окремих її місцевостях воєнного, надзвичайного стану, проведення антитерористичної операції чи здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації та/або інших держав проти України, строк від дати введення до дати скасування або закінчення відповідного стану або заходів не зараховується до загальних строків, передбачених статтею 219 цього Кодексу».

20. Розділ IX «Перехідні положення» доповнити пунктом 20¹ такого змісту:

«20¹. Під час дії надзвичайного або воєнного стану на території України тимчасовий доступ до речей і документів, визначених у пунктах 2, 5, 7, 8 частини першої статті 162 цього Кодексу, здійснюється на підставі постанови прокурора, погодженої з керівником прокуратури».

П. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Частина першу статті 121 Закону України «Про електронні комунікації» від 16 грудня 2020 року № 1089—IX після слів «на підставі рішення» доповнити словом «прокурора».

Президент України

М. КИВ

15 березня 2022 року

№ 2137-IX

В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

